

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของ นักศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในชุดวิชา “ครูเรียนรู้หลักสูตร”

4. เพื่อศึกษาปรีชาสามารถขอ นักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้
5. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของ นักศึกษาต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู

สมมติฐานการวิจัย

1. ชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตรมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก
4. นักศึกษามีปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคปกติและนักศึกษาภาคศ.บป. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช จำนวน 430 คน ซึ่งเรียนวิชาหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคปกติ สาขาการศึกษา สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 57 คน ซึ่งเรียนวิชาหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็น กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยวิธีจับฉลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. แบบประเมินปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้
5. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู

การดำเนินการทดลอง

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ประจำหน่วยการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง
2. ดำเนินการทดลองโดยดำเนินการดังนี้
 - ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้รวม 10 แผนการเรียนรู้ เป็นเวลา 16 สัปดาห์
 - 3. ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ประจำหน่วยการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง หลังจากจบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในทุกหน่วยการเรียนรู้
 - 4. หลังจากสิ้นสุดการทดลอง ผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้
 - 5. ให้นักศึกษาประเมินปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของตนเอง
 - 6. ให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู

การวิเคราะห์ข้อมูล

หาประสิทธิภาพของชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตรด้วยค่า E_1 / E_2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยค่า t-test แบบ Dependent วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักศึกษาจากการประเมินตนเองด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู โดยการเรียงเรียงเนื้อหาที่คล้ายกันจัดเป็นหมวดหมู่และแจกแจงความถี่

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลค้นพบผลวิจัยได้ดังนี้

1. ชุมวิชาครูเรียนรู้หลักสูตรตามแนวคิดปรีชาสามารถของนักศึกษาสาขาการศึกษา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75 / 75 และแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามลำดับดังต่อไปนี้ 77.71 / 75.26 , 78.24 / 76.57 , 76.66 / 77.10 , 76.22 / 77.80 , 78.42 / 78.56 และ 77.10 / 75.96
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังการใช้ชุดการเรียนการสอน ทุกหน่วยสูงกว่าก่อนใช้ชุดการเรียนการสอนโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าชุดการเรียนการสอนทุกหน่วยสามารถทำให้นักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียนได้
3. นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
4. นักศึกษามีปรีชาสามารถด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะการคิด ทักษะการถ่ายโยง ทักษะการปฏิบัติและคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านพบว่านักศึกษามีปรีชาสามารถอยู่ในระดับมาก
5. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู พบว่าจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างหลากหลายในชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร ผู้เรียนสามารถนำความรู้และกระบวนการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู 5 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านการวางแผนการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล

อภิปรายผลการวิจัย

จากการพัฒนาชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร ตามแนวคิดปรีชาสามารถมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร

ชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตรตามแนวคิดปรีชาสามารถมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75 / 75 สอดคล้องกับสมมุติฐาน กล่าวคือเมื่อเรียนจบชุดการเรียนแล้วผู้เรียนสามารถทำแบบฝึกหัดหรืองานได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 75 และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ผลเฉลี่ยร้อยละ 75 แสดงว่าชุดการเรียนมีประสิทธิภาพถึงระดับเกณฑ์แล้ว ชุดการเรียนนี้มีคุณค่าที่จะนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ผลที่เกิดขึ้นเช่นนี้สืบเนื่องจากสาเหตุดังนี้

2.1 ชุควิชาครูเรียนรู้หลักสูตร ได้ออกแบบชุควิชาตามแนวคิดปรีชาสามารถ ที่กำหนดให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นแกนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ละแผนการเรียนรู้ประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ 2 ส่วน คือ ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามแนวคิดปรีชาสามารถและตามสาระในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ในชุควิชาที่มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้แก่ การใช้นิทาน เพลง กรณีศึกษา บทบาทสมมุติ ศูนย์การเรียนรู้ การใช้แผนผังความคิด การอภิปรายกลุ่มแบบต่างๆ การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นต้น ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง โดยมีครูให้คำแนะนำปรึกษา ผู้เรียนได้เรียนรู้จากกิจกรรมที่หลากหลาย มีความกระตือรือร้น สนุกสนานและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันราชภัฏสุราษฎร์ธานี (2544) สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม (2546) และสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช (2546) ที่พบว่าการพัฒนาชุควิชาการเรียนการสอนหรือชุควิชาโดยใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามแนวปรีชาสามารถเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุณี เหมะประสิทธิ์ (2533) , ศรีสกุล สุขสว่าง (2541) , ฐิติกร ทองสุข (2541) , อรทัย สุนทรกิจวิทยา (2542) และเชิญ สามารถ (2544) ที่พบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุควิชาการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

2.2 การเรียนแบบร่วมมือ เป็นการเรียนที่ใช้กระบวนการกลุ่ม ผู้เรียนต้องร่วมกันคิดทำให้เกิดการระดมความคิด นำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาร่วมกันเพื่อประเมินคำตอบที่เหมาะสมที่สุด เป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มาก รู้จักวิเคราะห์และตัดสินใจเลือก ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน มีการช่วยเหลือแบ่งงานกันทำมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณมีความหมายในสังคมนั้น ๆ จึงเป็นการส่งเสริมทักษะทางสังคม การอยู่ร่วมกัน การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจกันและกันอีกทั้งเป็นการส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานกลุ่ม สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิ่งดาว กลิ่นจันทร์ (2537), รตินันท์ ไมตรีจิตร (2537), บุษบา โชคช่วยชู (2537), ชาติชาย ม่วงปฐม (2539), สุวิมล เขียวแก้วและอุสมาน สารี (2541), และสุพัตรา ฤกษ์บ้าย (2544) ที่พบว่าการเรียนแบบร่วมมือช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3. ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นหลัก โดยให้กลุ่มร่วมมือกันทำกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างหลากหลายสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 เช่น การใช้นิทานและเรื่องราวในสังคมเป็นกรณีศึกษา การอภิปรายกลุ่มในรูปแบบต่าง ๆ การใช้สื่อในรูปแบบของใบงาน ใบความรู้ แบบทดสอบย่อย และการใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้ การสรุปความรู้ในรูปแบบของแผนผังความคิดที่มีการวาดภาพระบายสีและเขียนลายเส้นที่สวยงาม การออกแบบวิธีการนำเสนอผลงานให้น่าสนใจ การแสดงบทบาทสมมติ ผู้เรียนได้ประเมินตนเอง ประเมินกลุ่ม ทั้งกระบวนการทำงานและชิ้นงานที่เกิดขึ้นจากกระบวนการทำงาน การทำกิจกรรมมีทั้งทำเป็นรายเดี่ยวและรายกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ผู้เรียนจึงมีความคิดเห็นว่าได้ร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวและเกิดเจตคติที่ดีมีความพึงพอใจในกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก

4. ปรีชาสามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้

ชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตรเป็นชุดการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของการใช้ปรีชาสามารถเป็นฐาน 5 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ทักษะการคิด ทักษะการถ่ายโยง ทักษะการปฏิบัติ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ทางด้านความรู้ความเข้าใจ ผู้เรียนมีปรีชาสามารถอยู่ในระดับมากทุกข้อทั้งด้านการปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนช่วยพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ เข้าใจงานที่ได้รับมอบหมาย สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ มีความรู้ความเข้าใจสาระสำคัญของกิจกรรม เห็นคุณค่าของเรื่องที่เรียนและเชื่อมั่นในผลงานของตนเอง

ปรีชาสามารถทางด้านทักษะการคิดจากการปฏิบัติกิจกรรม ในเรื่องการพัฒนาจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด การคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์จินตนาการที่เป็นประโยชน์และสัมพันธ์กับชีวิตจริง การแสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ การมีส่วนร่วมสร้างสรรค์ในงานกลุ่มและการแสดงความคิดเห็นในการอภิปรายอยู่ในระดับมาก

ปรีชาสามารถทางด้านทักษะการถ่ายโยงพบว่าสามารถร่วมปรึกษาและวางแผนกับเพื่อนในกลุ่ม และความสามารถในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนทักษะการถ่ายโยง ทางด้านความสามารถในการรวบรวมข้อมูล สรุปกระบวนการปฏิบัติงาน แนะนำวิธีทำงานและช่วยเหลือเพื่อน มองเห็นสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม บูรณาการสาระการเรียนรู้แต่ละกิจกรรมให้เชื่อมโยงกัน สามารถใช้ภูมิปัญญาและท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้และสามารถอธิบายสิ่งที่เรียนรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจได้อยู่ในระดับมาก

ปรีชาสามารถด้านทักษะการปฏิบัติ ในเรื่องการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานจนสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านการ

ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทและภาระงานที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เป็นผู้ลงมือ
ทำกิจกรรมร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม ประเมินผลการปฏิบัติงาน ชื่นงานและปรับปรุงงานได้
และพึงพอใจกระบวนการปฏิบัติงานและชิ้นงานที่ได้จากการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

ปรีชาสามารถทางด้านคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องความสามัคคีในขณะทำงานกลุ่ม
การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มและการยอมรับข้อผิดพลาดร่วมกันของกลุ่มอยู่ในระดับ
มากที่สุด ส่วนความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อช่วยเหลือผู้อื่น
การส่งชิ้นงานตามเวลาที่กำหนด การมาเรียนตรงเวลา ความพอใจและความสุขในกิจกรรมการ
เรียนอยู่ในระดับมาก

จากผลลัพธ์การเรียนรู้ตามแนวปรีชาสามารถ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก
เป็นดัชนีชี้วัดว่า ชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตรที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นสามารถพัฒนาการเรียนรู้ให้มีปรีชา
สามารถตามผลลัพธ์การเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน ดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันราชภัฏ
สุราษฎร์ธานี (2544) สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม (2546) และสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช
(2546) ที่ค้นพบว่า การจัดทำชุดวิชาโดยมุ่งผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ใช้ปรีชาสามารถเป็นฐาน สามารถ
พัฒนานักศึกษาด้านการศึกษาให้มีคุณลักษณะของครูดี ครูเก่งและคนดี คนเก่งคือมีปรีชาสามารถ
ทั้ง 5 ด้านดังกล่าว

5. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู
พบว่า

ทางด้านหลักสูตรนักศึกษาได้ความรู้เรื่องหลักสูตรเป็นแนวทางในการวางแผนและการ
จัดทำแผนการเรียนรู้ได้แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและทันกับ
เหตุการณ์ การจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับหลักสูตรแม่บท
และสอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน

ทางด้านกรวางแผนการเรียนการสอน ได้แนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ การสอนต้องให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันครูควรมีบทบาท
เป็นผู้ชี้แนะและให้คำปรึกษา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ตนเอง ควรนำชุมชนมาเป็นแหล่งเรียนรู้
ในการสอนจะต้องจัดทำสื่อเพื่อกระตุ้นผู้เรียนให้อยากเรียนและเรียนรู้ได้ยิ่งขึ้น ครูต้องเข้าใจ
ธรรมชาติ ความพร้อมและศักยภาพของผู้เรียน เพื่อจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน
ควรนำความรู้และทรัพยากรในท้องถิ่นมาบูรณาการในการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา
และความต้องการของท้องถิ่น ควรจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนเรียนอย่างมี
ความสุขสนุกสนานในบทเรียน การสอนต้องพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ
และการเจตคติ ควรส่งเสริมให้นักเรียนใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ครูควรจัดทำเอกสารประกอบการสอนและ

การจัดทำแผนการสอนจะต้องมีองค์ประกอบทางด้านจุดมุ่งหมาย เนื้อหา การจัดกิจกรรมและการประเมินผล

ทางด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักศึกษาเห็นว่าควรให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง ฝึกให้ทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกให้สรุปความรู้เป็นแผนผังความคิด (Mind Map) ฝึกความกล้าแสดงออกโดยการอภิปรายหน้าชั้น ฝึกให้สรุปสาระสำคัญในการเรียนแต่ละครั้ง ฝึกให้คิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น คิดอย่างมีวิจารณญาณ ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมโดยสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน ฝึกให้ออกแบบการนำเสนอผลงานในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย ได้แนวทางการสอนแบบบูรณาการเชื่อมโยงกันในทุกบทเรียน ให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากที่สุด ฝึกให้นักเรียนมีกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้ใช้เหตุผลในการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปข้อเท็จจริง ให้ศึกษานอกห้องเรียนจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในขณะสอนต้องอธิบายเนื้อหาสาระและขั้นตอนการทำงานโดยภาพรวม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามเมื่อไม่เข้าใจ ครูเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับนักเรียน ให้นักเรียนได้แสดงละครที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในท้องถิ่นของตน ครูบอกวัตถุประสงค์บทเรียนก่อนสอน ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนอย่างใกล้ชิด ให้นักเรียนได้เคลื่อนไหวเล็ก ๆ น้อย ๆ ในห้องเรียน ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระ

ทางด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ฝึกให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในท้องถิ่น ให้นักเรียนร้องเพลงที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนและให้เล่นเกม ฟังนิทาน เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน ได้แนวทางในการใช้สื่อ ใบความรู้ ใบงาน แบบทดสอบย่อยและการใช้เพลงเป็นสื่อในการแบ่งกลุ่ม

ทางด้านการประเมินผล พบว่า นักศึกษาได้แนวทางในการทำแบบทดสอบก่อนเรียน การส่งเสริมให้นักเรียนผลิตชิ้นงาน ให้ทำแบบฝึกหัดเมื่อจบการเรียนแต่ละบทเรียน โดยฝึกปฏิบัติทั้งรายเดี่ยวและกลุ่ม การประเมินผลตามสภาพจริงเมื่อประเมินผลแล้วควรแจ้งให้นักเรียนทราบถึงข้อบกพร่องเพื่อการปรับปรุงตนเอง และครูต้องสรุปและประเมินผลหลังการนำเสนอผลงานของนักเรียน

จากการวิเคราะห์รายละเอียดความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการนำความรู้ แนวคิดและแนวปฏิบัติที่ได้จากการทำกิจกรรมในชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร ไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครูซึ่งผู้เรียนจะต้องฝึกปฏิบัติในอนาคต ขึ้นสรุปความคิดเห็นของผู้เรียนได้ว่ามีความสามารถในการนำสิ่งที่ได้รับจากการเรียนในชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตรไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพครู อย่างหลากหลายกว้างขวางและเป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เหตุผลในการอธิบายเรื่องนี้คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร ตามแนวคิดปรัชญาสามารถผู้วิจัยได้ออกแบบการจัดกิจกรรมที่

บูรณาการกับรายวิชาหลักการสอนซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ในรูปแบบของการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งรายกลุ่มและรายเดี่ยว ผู้เรียนจึงได้รับทั้งสาระการเรียนรู้ตามรายวิชา หลักสูตรและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และได้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญควบคู่กัน ไปจึงเห็น ได้ว่าการจัดการเรียนรู้ในชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตร ตามแนวคิดปรัชญาสามารถ ผู้เรียนจะได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สนับสนุนให้นักศึกษาศาขการศึกษ ได้แนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของการวิจัยของคณะทำงานวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการฝึกหัดครูแนวใหม่ของสถาบันราชภัฏ (2544 : 75) ซึ่งได้ดำเนินงานวิจัยมาตั้งแต่ พ.ศ.2541 พบว่า การใช้แนวคิดปรัชญาสามารถเป็นฐานในการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครู จะส่งผลให้การผลิตครูสอดคล้องกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2541 นั่นคือจะได้ผลลัพธ์ในการพัฒนานักศึกษาศาขการศึกษให้เป็นครูดี ครูเก่ง คนดี คนเก่ง ที่มีคามสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางในการพัฒนาชุดวิชาครูที่ใช้ปรัชญาสามารถเป็นฐานดังต่อไปนี้

1. ควรพัฒนาชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพถึงเกณฑ์ 80 / 80 ทุกหน่วยการเรียนรู้
2. ควรพัฒนาชุดวิชาในกลุ่มวิชาชีพครูในรายวิชาอื่น ๆ โดยมุ่งเน้นการใช้ปรัชญาสามารถเป็นฐาน
3. ในการออกแบบแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ ควรจะเข้าร่วมมือกับผู้สอนในกลุ่มวิชาชีพครูในหลายสาขา เช่น หลักสูตรการสอน จิตวิทยา เทคโนโลยี เป็นต้น เพื่อจะได้แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น
4. ควรนำผลการประเมินของบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้ง 3 ฝ่าย คือ ผู้เรียน เพื่อนและครูผู้สอน มาวิเคราะห์ ความสัมพันธ์
5. ควรให้ครูผู้สอนนักศึกษาในรายวิชาอื่น ๆ ในภาคเรียนเดียวกันได้ร่วมประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ ปรัชญาสามารถของนักศึกษาและนำผลมาวิเคราะห์ของผู้ประเมินทุกฝ่ายมาหาความสัมพันธ์
6. ควรบูรณาการชุดวิชาครูเรียนรู้หลักสูตรเข้ากับรายวิชาหลักการสอน เพื่อจะได้มีเพิ่มเวลาในการจัดการเรียนรู้ได้มากขึ้น และนักศึกษาสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ดียิ่งขึ้น

7. ควรพัฒนาชุดวิชาตามแนวคิดปรัชญาสามารถให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับแนวนโยบาย

ของการจัดการศึกษาทั้งในระดับอุดมศึกษาและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

8. ควรมีการพัฒนาชุดวิชาตามแนวคิดปรัชญาสามารถในหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตสถาบัน

ราชภัฏ 2546 (ครู 5 ปี).

